

Oudersparticipatie Jeugdhulp Vlaanderen vzw
Auwerstraat 48, 2600 Berchem.

Tel 09/224.09.15 e-mail ingridcrabbe@roppov.be

Thema : vertrouwenspersoon

regio Antwerpen

2016

In het algemeen vinden de ouders het zinvol en waardevol dat ze een beroep zouden kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Als ouders vrijwillig of gedwongen in aanraking komen met jeugdhulpverlening is dat steeds een zeer ingrijpende gebeurtenis in hun leven. Ze hebben dikwijls al een lange weg achter de rug om de problemen zelf te proberen oplossen en zijn hierdoor al emotioneel belast. In deze moeilijke periode zou het helpend zijn dat ouders een persoon hebben die hen gedurende het hulpverleningstraject kunnen bijstaan bij moeilijke momenten.

In het nieuwe decreet is de vertrouwenspersoon voor kinderen en jongeren geregeld. Voor ouders is er niets wettelijk voorzien. Ouders blijven afhankelijk van de goede wil van hulpverlenende en justitiële diensten om al dan niet bijgestaan te kunnen worden door een vertrouwenspersoon.

Het is belangrijk dat de informatie die gedeeld wordt met de vertrouwenspersoon, binnen de grenzen van het gezin en de hulpverlening blijft. Een vertrouwenspersoon moet discreet zijn en een gezonde afstand houden. Dit wil zeggen dat de vertrouwenspersoon niet te betrokken mag zijn en zich niet mag laten meeslepen in het verhaal van de ouder. De vertrouwenspersoon moet een nuchtere kijk op de situatie hebben. De vertrouwenspersoon mag eventueel wel een standpunt innemen maar alleen tegenover de ouder en niet in het bijzijn van anderen. Hierover moeten afspraken worden gemaakt tussen de ouder en de vertrouwenspersoon en dit moet worden besproken op initiatief van de vertrouwenspersoon. Een vertrouwenspersoon moet naast de ouder staan in gesprek met anderen. Naar andere hulpverleners/diensten mag de vertrouwenspersoon geen standpunt innemen over de situatie.

Een goede vertrouwenspersoon moet goed kunnen luisteren en de situatie goed kunnen inschatten. Hij/zij moet zich baseren op het verhaal van de cliënt en niet op zaken die de vertrouwenspersoon "heeft horen zeggen". Een ouder merkt op dat de vertrouwenspersoon bijvoorbeeld ook gesprekken kan doen met de kinderen, zodat hij/zij alle kanten van het verhaal kent en een volledig beeld krijgt van de situatie. Een andere ouder merkt op dat de vertrouwenspersoon er alleen voor hem/haar moet zijn. Het kan soms gevaarlijk zijn als hij/zij betrokken is bij heel de situatie.

Bij een vechtscheiding bijvoorbeeld lijkt het niet aangewezen dat de vertrouwenspersoon gesprekken doet met beide ouders.

De vertrouwenspersoon moet ter plaatse komen bij de cliënt, als de cliënt dit vraagt. Hij/zij moet mee naar oplossingen zoeken en mee vermijden dat de problemen groter worden. Een vertrouwenspersoon moet soms dingen in de plaats van een ouder kunnen doen maar alleen op vraag van de ouder. Zo kan hij/zij bijvoorbeeld naar een overleg gaan in de plaats van een ouder, wanneer een ouder dit echt niet ziet zitten.

Een ouder geeft een voorbeeld van een anderstalige ouder tijdens een zitting op de jeugdrechtbank. De ouder kan niet voldoende begrijpen wat er gezegd wordt en in zo'n situatie zou ondersteuning van een vertrouwenspersoon, die meegaat naar de zitting, belangrijk kunnen zijn. De ouders geven aan dat een vertrouwenspersoon dit beter zou kunnen doen als een tolk die alles letterlijk vertaald en geen omkadering geeft.

Een vertrouwenspersoon kan zowel een hulpverlener zijn als iemand uit je privésfeer (vriend, familie, ...). Als de vertrouwenspersoon een hulpverlener is dan is het voordeel wel dat hij/zij het kader van de hulpverlening kent, kennis heeft over bepaalde situaties en de ouder hier meer uitleg over kan geven (bv. op een zitting bij de jeugdrechtbank kan de vertrouwenspersoon stap voor stap uitleggen wat er gaat gebeuren en hoe alles werkt). Het is belangrijk dat een vertrouwenspersoon je kan voorbereiden op bepaalde zaken. Ouders moeten zelf kunnen kiezen of ze een professionele vertrouwenspersoon kiezen of iemand uit hun omgeving. Vertrouwenspersonen die de ouders persoonlijk kennen kunnen de situatie soms moeilijker maken en de ouder nog meer problemen bezorgen.

In bepaalde situaties kan het zijn dat het belangrijk is voor de ouder dat de vertrouwenspersoon een man of een vrouw is. Ouders moeten de mogelijkheid hebben om hier een keuze in te maken, als dat nodig is. Ook andere zaken kunnen meespelen (bv. leeftijd van de vertrouwenspersoon) maar daar kan moeilijker op worden ingegaan.

Er moet genoeg tijd worden voorzien om je vertrouwenspersoon te leren kennen. Het vertrouwen tussen de ouder en die persoon moet kunnen groeien. Je moet niet altijd meteen kunnen veranderen van vertrouwenspersoon. Ouders moeten de persoon ook een kans kunnen geven.

Misschien kan er ergens een groep gemaakt worden van vertrouwenspersonen die beschikbaar zijn voor ouders wanneer zij daar vraag naar hebben. Ouders hebben zelf niet altijd genoeg mensen in hun eigen omgeving waar ze een vertrouwenspersoon uit kunnen kiezen. Er zou ook standaard een vertrouwenspersoon aanwezig kunnen zijn op de jeugdrechtbank die ouders uitleg kan geven over de werking van de rechtbank en ouders kan ondersteunen.

Het is belangrijk dat de ouders zelf kunnen beslissen of ze een vertrouwenspersoon nodig hebben of niet en waar die persoon bij kan zijn en waar niet.